

Rotterdam, 19 maart 2012

TBI realiseert fors hoger resultaat in uitdagende markt

Hoofdpunten 2011

- Bedrijfsopbrengsten € 2.172 miljoen, een stijging van 7% (2010: € 2.024 miljoen)
- Bedrijfsresultaat € 33,3 miljoen, een stijging van 85% (2010: € 18,0 miljoen)
- Alle sectoren winstgevend
- Orderportefeuille ultimo 2011 € 2.394 miljoen (2010: € 2.796 miljoen)

Kercijfers

(x €1 miljoen)	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Bedrijfsopbrengsten	2.172	2.024
Bedrijfsresultaat (EBIT)	33,3	18,0
Nettoresultaat	24,2	-33,6
Orderportefeuille	2.394	2.796
Operationele marge	1,5 %	0,9%
Solvabiliteit	33,2%	32,4%
Aantal medewerkers	8.253	8.742

Edo van den Assem, voorzitter Raad van Bestuur: “In verslechterende marktomstandigheden is TBI erin geslaagd om in 2011 goede resultaten te realiseren. Dit zowel door verbeterde resultaten bij de dochterondernemingen als door herstructureringen en verkoop van een aantal verlieslatende activiteiten.”

Gang van zaken 2011

Na jaren van stevige krimp van de bouwproductie is in de eerste helft van 2011 beperkte groei gerealiseerd vooral veroorzaakt door het milde winterweer met, in vergelijking met 2010, meer werkbare dagen. Rond de zomer ontstond als gevolg van de (internationale) schuldencrisis onzekerheid bij consumenten en ondernemingen en verslechterde het economische klimaat, waardoor in de tweede helft van 2011 de beperkte groei tot stilstand is gekomen en is omgeslagen naar een verdergaande krimp van de bouwproductiviteit.

De productie van nieuwe woningen stond in 2011 sterk onder druk. Ook op de utiliteitsmarkt is het productievolume teruggelopen, met name op de kantorenmarkt waar sprake is van overcapaciteit. De marktomstandigheden bij grond-, weg- en waterbouw werden met name beïnvloed door de budgettaire ruimte van de rijksoverheid en lokale overheden. De ontwikkelingen in de installatiemarkt vertoonden in belangrijke mate hetzelfde beeld als de woningmarkt en de utiliteitsmarkt.

In deze uitdagende en verslechterde marktomstandigheden heeft TBI in 2011 hogere resultaten gerealiseerd. De bedrijfsopbrengsten stegen met 7% tot € 2.172 miljoen en het bedrijfsresultaat met 85% tot € 33,3 miljoen. De nettowinst in 2011 bedroeg € 24,2 miljoen.

De hogere resultaten waren vooral het gevolg van de sterke prestaties van vrijwel alle TBI ondernemingen. Daarnaast droegen de continue focus op kostenbeheersing en herstructureringen en de verkoop van een aantal verlieslatende activiteiten bij aan de verbetering.

In 2011 werd een aantal opvallende projecten opgeleverd waaronder het bestuurscentrum van de Rabobank in Utrecht, het hoofdkantoor van Eneco in Rotterdam en het Fries Provinciehuis in Leeuwarden.

TBI vastgoed

(x €1 miljoen)	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Bedrijfsopbrengsten	158	149
Bedrijfsresultaat	3,7	-9,8
Marge	2,3%	-6,6%
Ontvangen opdrachten	143	65

Binnen TBI vastgoed richten de ondernemingen zich naast de ontwikkeling van woningbouw op het ontwikkelen van winkelcentra en kantoren, vaak als onderdeel van binnenstedelijke (her)ontwikkelingsprojecten.

Het bedrijfsresultaat van TBI vastgoed is duidelijk verbeterd en kwam in 2011 uit op €3,7 miljoen. In 2011 heeft projectontwikkelaar Synchroon, mede dankzij een hoger niveau aan bedrijfsopbrengsten, een bedrijfsresultaat van €1,1 miljoen gerealiseerd. Analyse van de ontwikkelingsportefeuille heeft aangetoond dat in 2011 geen verdergaande waardecorrectie noodzakelijk was.

In 2011 werd onder meer het winkelcentrum Castellum in Houten opgeleverd. Verder is gestart met de bouw van woningprojecten Marckhoek in Breda en Biezenhof in Woerden.

TBI bouw

(x €1 miljoen)	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Bedrijfsopbrengsten	1.053	982
Bedrijfsresultaat	31,0	27,7
Marge	2,9%	2,8%
Ontvangen opdrachten	721	1.081

Bij TBI bouw ligt de nadruk op uitvoerende activiteiten in woningbouw (onder meer starterswoningen en middeldure huurwoningen), utiliteitsbouw (commercieel en maatschappelijk vastgoed) en infrastructuur. De ondernemingen werken in netwerkverband samen met behoud van hun eigen (regionale) identiteit. Projectontwikkeling binnen uitvoerende bouwondernemingen is mogelijk met restricties voor het vermogensbeslag en de risicobeheersing.

Het bedrijfsresultaat laat ten opzichte van 2010 een verbetering zien en stijgt met 12% van €27,7 miljoen naar €31,0 miljoen. In 2011 werden onder andere de renovatie van het Rijksmuseum, de nieuwbouw van de E.ON Centrale en de brug bij Ewijk uitgevoerd. Daarnaast werden het hoofdkantoor van Eneco in Rotterdam, het multicultureel woonproject de Oriënt in Den Haag en het Fries Provinciehuis in Leeuwarden opgeleverd.

TBI techniek

(x €1 miljoen)	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Bedrijfsopbrengsten	1.029	908
Bedrijfsresultaat	18,0	14,7
Marge	1,7%	1,6%
Ontvangen opdrachten	1.076	994

De ondernemingen binnen TBI techniek richten zich op het aanbieden van een samenhangend pakket van technische diensten in de markten utiliteit, industrie, maritiem, infra en telecom. De combinatie van werktuigbouw, elektrotechniek en ICT staat centraal.

Het bedrijfsresultaat van TBI techniek is uitgekomen op €18,0 miljoen. Ten opzichte van 2010, met een bedrijfsresultaat van €14,7 miljoen, een stijging van €3,3 miljoen. In dit resultaat is een verlies begrepen van Baas ter hoogte van €5,9 miljoen over de eerste 9 maanden van 2011. De activiteiten van Baas zijn per 1 oktober 2011 middels een management buy-out verkocht. De verbetering van het bedrijfsresultaat komt verder voort uit een verhoogd productievolume.

In 2011 werd door de ondernemingen binnen TBI techniek onder andere gewerkt aan de Tweede Coentunnel en de A15 (Maasvlakte – Vaanplein). De renovatie van het Scheepvaartmuseum, de nieuwbouw van het Technovium te Nijmegen en de nieuwe Kromhout Kazerne in Utrecht werden opgeleverd.

Financiële positie

TBI beschikt over een sterke financiële positie met een solvabiliteit eind 2011 van ruim 33 procent. De liquiditeitspositie bedraagt ruim €216 miljoen en er zijn geen langlopende leningen. In 2011 is besloten om de lopende kredietfaciliteit van €100 miljoen met een einddatum in juli 2012 te verlengen. In december heeft TBI een nieuwe 'revolving facility agreement' gesloten met een viertal banken. De faciliteit bedraagt €100 miljoen met de mogelijkheid om deze met €50 miljoen te verhogen. De faciliteit heeft een looptijd van 5 jaar, tot ultimo 2016.

Strategische heroriëntatie

Het strategische doel van TBI is de uitbouw van de sterke, solvabele positie in de voor TBI relevante marktsegmenten. TBI, actief in de segmenten Techniek, Bouw en Ontwikkeling en Infra, wil een concern zijn dat onderscheidend is, meerwaarde creëert voor haar opdrachtgevers, de maatschappij en haar medewerkers en bovenal continuïteit waarborgt voor al haar stakeholders.

In 2011 heeft TBI, in het licht van de uitdagende en veranderende marktomstandigheden, besloten om haar Strategisch Plan te actualiseren. In 2011 zijn een uitgebreide marktverkenning en portfolioanalyse uitgevoerd. Daarbij zijn de verwachte marktontwikkelingen en de visie van de opdrachtgevers betrokken. De ontwikkelingen betreffen duurzaamheid, energie-efficiency en het belang van 'total cost of ownership'.

Door haar brede technologische basis beschikt TBI over de unieke mogelijkheid om haar klanten daadwerkelijk integrale oplossingen aan te bieden. Hiertoe zal de synergie binnen de groep verder worden ontwikkeld.

Vooruitzichten 2012

De marktomstandigheden op de voor TBI relevante markten veranderen en blijven daardoor uitdagend. De bouwproductie zal naar verwachting de komende jaren niet groeien en sterk van karakter wijzigen. Niettegenstaande biedt de markt echter vele kansen voor een breed scala aan projecten. Het is de uitdaging deze kansen te verzilveren. TBI en de ondernemingen van TBI hebben een brede technische basis en een solide (financiële) uitgangspositie, hetgeen in de huidige tijd van economische onzekerheid een concurrentievoordeel oplevert en zekerheid biedt aan onze opdrachtgevers.

TBI is 2012 ingegaan met een solide (financiële) positie en een orderportefeuille van €2,4 miljard (ultimo 2010: €2,8 miljard). De afname van de orderportefeuille wordt mede veroorzaakt door de verkoop van een aantal activiteiten, waaronder Baas.

Van de totale orderportefeuille wordt naar verwachting €1,5 miljard uitgevoerd in 2012 en is het restant beschikbaar voor productie in 2013 en latere jaren.

Op basis van de omvang van de orderportefeuille en de huidige uitgangspositie van de (verwachte) marktomstandigheden zal TBI in 2012 naar verwachting in staat zijn om minimaal €2 miljard aan bedrijfsopbrengsten te realiseren en een vergelijkbaar resultaat.

Noot voor de redactie:

Voor nadere informatie:

- TBI Holdings B.V.: mevrouw C. Hamaker, corporate communications
Tel 010-290 8513

TBI is een netwerk van ondernemingen, die actief zijn in vastgoed, bouw en techniek. De ondernemingen opereren zowel zelfstandig als via samenwerkingsverbanden, met name op de Nederlandse markt. Met 8.253 medewerkers realiseerde TBI in 2011 € 2.172 miljoen aan bedrijfsopbrengsten en een bedrijfsresultaat van ruim € 33,3 miljoen. Gemeten naar bedrijfsopbrengsten is TBI het tweede techniekconcern en het vierde bouwconcern in Nederland. De TBI ondernemingen delen kennis, benutten adequaat hun capaciteit en richten zich op integraal ontwerpen en het ontwikkelen en bouwen van duurzame gebouwen en woningen. Via deze multidisciplinaire samenwerking creëert TBI toegevoegde waarde voor haar opdrachtgevers.

Bijlagen:

- Kerncijfers 2011- 2007
 - Geconsolideerde balans per 31 december 2011
 - Geconsolideerde winst- en verliesrekening 2011
 - Toelichting financiële items
-
-

Kerncijfers TBI ¹

	2011	2010	2009	2008	2007
Geconsolideerde gegevens ²					
Bedrijfsopbrengsten	2.172	2.024	2.137	2.404	2.284
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen ³	59,4	45,3	47,3	85,3	81,0
Bedrijfsresultaat ³	33,3	18,0	22,3	61,5	56,5
Nettoresultaat	24,2	-33,6	15,5	47,8	89,3
Totale activa	793,9	738,3	785,5	868,0	830,6
Eigen vermogen	263,3	239,4	277,5	276,3	273,8
Rentedragende langlopende schulden	-	-	12,5	29,3	43,9
Nettowerkkapitaal	-74,6	-99,3	-55,9	40,2	75,2
Liquide middelen	216,1	237,4	246,0	167,0	132,0
Ontvangen opdrachten	1.940	2.140	2.066	2.956	2.393
Orderportefeuille	2.394	2.796	2.573	2.885	2.992
Netto-investeringen in materiële vaste activa	24,2	21,0	16,1	18,7	19,3
Afschrijving materiële vaste activa	25,2	26,6	24,5	23,4	24,2
Afschrijving immateriële vaste activa	0,8	0,7	0,5	0,4	0,3
Cashflow	50,2	50,6	40,5	71,6	113,8
Gemiddeld aantal medewerkers	8.498	8.736	8.930	9.146	8.859
Aantal medewerkers ultimo jaar	8.253	8.742	9.000	9.254	9.413
Ratio's					
Bedrijfsresultaat in % van bedrijfsopbrengsten ³	1,5	0,9	1,0	2,6	2,5
Nettoresultaat in % van - bedrijfsopbrengsten	1,1	-1,7	0,7	2,0	3,9
- het eigen vermogen	9,2	-14,0	5,6	17,3	32,6
Solvabiliteit in %	33,2	32,4	35,3	31,8	33,0
Current ratio	1,26	1,22	1,32	1,31	1,35

¹ Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

² Bedragen in miljoenen euro's

³ Exclusief bijzondere waardevermindering

Geconsolideerde balans per 31 december 2011

(vóór resultaatbestemming)

	<u>31 december 2011</u>	<u>31 december 2010</u>
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	2.635	2.558
Materiële vaste activa	133.284	138.068
Financiële vaste activa	<u>3.879</u>	<u>579</u>
	139.798	141.205
Vlottende activa		
Onderhanden werk		
- opdrachten derden	-189.177	-211.904
- grondposities e.d.	217.638	210.220
- eigen ontwikkeling	<u>15.856</u>	<u>18.453</u>
	44.317	16.769
Vorraden	26.740	22.863
Vorderingen	366.745	319.830
Effecten	188	187
Liquide middelen	<u>216.106</u>	<u>237.450</u>
	654.096	597.099
Kortlopende schulden		
Kredietinstellingen e.d.	6.635	30.046
Overige schulden	<u>512.372</u>	<u>458.788</u>
	519.007	488.834
Saldo vlottende activa en kortlopende schulden	<u>135.089</u>	<u>108.265</u>
	274.887	249.470
	=====	=====
Langlopende schulden		
	-	-
Voorzieningen		
	10.605	9.733
Groepsvermogen		
Eigen vermogen	263.254	239.382
Aandeel van derden	<u>1.028</u>	<u>355</u>
	<u>264.282</u>	<u>239.737</u>
	274.887	249.470
	=====	=====

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2011

	<u>2011</u>	<u>2010*</u>
Bedrijfsopbrengsten	2.171.952	2.023.851
Bedrijfslasten		
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en andere externe kosten	-1.439.742	-1.330.731
Lonen en salarissen	-409.347	-401.826
Sociale lasten	-74.814	-72.427
Pensioenlasten	-30.468	-30.881
Afschrijving materiële vaste activa	-25.244	-26.626
Afschrijving immateriële vaste activa	-785	-659
Overige bedrijfskosten	<u>-158.210</u>	<u>-142.656</u>
	<u>-2.138.610</u>	<u>-2.005.806</u>
Bedrijfsresultaat voor bijzondere waardevermindering	33.342	18.045
Bijzondere waardevermindering	<u>-</u>	<u>-56.916</u>
Bedrijfsresultaat na bijzondere waardevermindering	33.342	-38.871
Rentebaten en -lasten	170	-2.814
Resultaat uit deelnemingen	<u>-5.536</u>	<u>-2.986</u>
	<u>-5.366</u>	<u>-5.800</u>
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening voor belastingen	27.976	-44.671
Belastingen over het resultaat	<u>-3.461</u>	<u>11.092</u>
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening na belastingen	24.515	-33.579
Aandeel van derden in resultaat groepsmaatschappijen	<u>-294</u>	<u>-32</u>
Nettoresultaat	24.221 =====	-33.611 =====

Toelichting financiële items

Nettoresultaat

De nettowinst bedraagt 24,2 miljoen (2010: 33,6 miljoen nettoverlies).

Belastingen

De effectieve belastingdruk komt uit op 10,3 procent (2010: 26,6 procent).

Vermogen en balans totaal

Door de winst over 2011 is het eigen vermogen gestegen tot 263,3 miljoen (2010: 239,4 miljoen). De balans is voor vaststelling en uitkering van dividend. De solvabiliteit uitgedrukt in een percentage van het balans totaal (totale activa) is uitgekomen op 33,2 procent (2010: 32,4 procent).

Liquide middelen

De liquide middelen bedragen 216,1 miljoen (2010: 237,4 miljoen). TBI heeft de beschikking over 600 miljoen bancaire garantie- en kredietfaciliteiten, die voor een substantieel deel niet zijn gebruikt.

Over 2011 is het restant van de rentedragende langlopende schuld afgelost.

Investeringen en afschrijvingen

De netto-investeringen in materiële vaste activa bedragen 24,2 miljoen (2010: 21,0 miljoen). De afschrijvingen van materiële vaste activa liggen op 25,2 miljoen (2010: 26,6 miljoen).